

Dr. Vámos Petra – SASOK Vizsgadolgozat

Esettanulmányok

1. Első fél-tudatos SAS élményem

Előjáróban hozzátenném az esethez, hogy itt jött el a pillanat, amikor az egyébként imádott szakmát a mélypontról kezdtem igazán élvezni. Különösen nehéz helyzetben voltunk. Kezdődött a COVID újabb hulláma, egyre több gyanús esettel. Mindenki feszült volt, a tíz rezidensből pedig hárman húztuk az ígát, a többiek szakvizsgára tanultak vagy kötelező gyakorlatukat töltötték más osztályon, akár más városban. Már mindenki kezdett „csak ezen a napon legyünk túl” üzemmódba kapcsolni, ilyen mélységből húzott vissza a képzés.

Itt kezdődik az első történetem. Ha egy szülés a várandósság 41. hetéig nem indul magától, a méhszáj pedig zárt, azt egy bizonyos méhszájérlelő zselével indítjuk el. Ez általában nem megy egyik percről a másikra. 1 héttel túl a várva várt időpontra pedig már igen türelmetlenek a kismamák, most azonnal szeretnék karjukban tartani gyermeküket. Ekkor osztályos felvétel, kórházunk protokollja szerint a zselé felhelyezését követően 6 órás szülőszobai megfigyelés következik. Majd ha az első zselé nem hatott, másnap jön az ismétlés... egy szóval idegőrlő.

Egyik reggel két, kicsit zavartan izgatott, először szülő kismama fogadott a szülőszobán, a rengeteg aktívan vajúdo mellett. Szokásomhoz híven bemutatkoztam, majd megbeszéltük én meddig leszek itt, ki jön majd délután és mik a terveink a mai napra. Úgy gondoltam ez elegendő biztonságérzetet ad majd nekik. Még váltás előtt megkapták a méhszájérlelőt, majd vártak, akkor még azért mosolyogva, annak reményében, hogy aznap babájuk születik. Eltelt 2 óra, majd 3 is egy darab méhösszehúzó nélkül. Én mindeközben – jó rezidens módjára – „egyik lábam itt, másik ott” üzemmódban cikáztam a szülések és a programozott császármetszések között. Örültem, hogy velük minden rendben, de nem kaptak tőlem, csak kutyafuttában egy-egy CTG szalagra vetett gyors pillantást, hogy lássam a babák rendben vannak, összehúzó zéró. Kb. 3 óra után le tudtam ülni enni pár falatot, majd mikor a mosdókagylóhoz felálltam, ahol a tükörben egyszerre láttam őket, két, önmagában csalódott, ágyon összekuporodott nőt láttam. Láttam rajtuk, majd később el is mondták, hogy ők ezt a „méhszájérlelős próbálkozást” teljesen feleslegesnek érzik, itt nem történik semmi, míg másokat hallanak „rendesen, igazából szülni”. Ekkor éreztem, hogy valamit tennem kell. Nem sok idő volt rá, de azt igyekeztem kihasználni. Odamentem, gondosan áttanulmányoztam a CTG szalagokat – amit addig is tökéletesen láttam, de most akartam, hogy érezzék, csak velük foglalkozok – majd elmagyaráztam, hogy *milyen jól csinálják, hiszen látom mennyire jól érzik magukat a fiúk odabent*. Majd mikor elpanaszolták bánatukat, rájuk néztem és csak annyit kérdeztem: *„Ugye tudják, hogy Önök dolgoznak itt legtöbbet a babájukért? Engedjék meg a testüknek, hogy tegye dolgát. Jövő ilyenkor ígérem, egész nap a fiúk után szaladgálhatnak majd.”* Ekkor mindketten érdeklődően kihúzták magukat, szinte testtartásukkal is üzenve, hogy nem is mondok butaságot, ők itt éppen azon munkálkodnak igen keményen, hogy életet adjanak. Végre értelmet nyert a „semmittevés”.

Hogy ezért, vagy nem, egy órán belül aktív vajúdás indult mindkettőjüknél és még aznap életet adtak kisfiaiknak. Egyikőjük természetes úton, másikójuk császármetszéssel, nyakra tekeredett köldökzsinór és rossz szívhang miatt. Nem gondolom, hogy ez az eset rajtam múlt,

de érdekes, hogy egy mondatom mennyire megváltoztatta a kismamák hozzáállását és saját testükbe vetett hitét. A jövőkép pedig kettejük beszélgetésének is teljesen új irányt adott.

2. Szülés COVID idején

Már a COVID sűrűjében vagyunk. Kialakítottunk egy lezárt szülőszobát, műtőt, őrzőt és kórtermeket, ugyanis osztályunkon is emelkedtek a COVID-os esetszámok. Még soha nem jártam ott, ez volt az első alkalom. Ügyeletben, éjszaka mentem egy vajúdó kismamát megnézni. A folyosón félhomály, mert nem éjjeli munkára lett kialakítva. A kismama arcán pedig teljes rémület a szakfanderes alakoktól, a sejtelmes fényektől. A világítás hangulata más esetben pozitív szuggesztívként is hathatott volna a szülés lefolyására, mehhitséget sugározva. Egy fájdalomtól elcsigázott fiatal nő nézett rám, segítségkérő tekintettel. Nem első gyermekét készült világra hozni, de ilyen helyzetben még nem volt. Eluralkodott rajta a kétségbeesés, szinte valami gyermeki félelem. Sokáig csak figyeltem, mivel zökkenhetném ki ebből a helyzetből. Majd elkezdtem kérdezgetni a gyerekekről és magától jött is a megoldás.

- *Két gyermeke van már, igaz?*
- *Igen!*
- *Ugye fiúk mindketten?*
- *Igen, a nagyobb 5, a kisebb 3 éves.*
- *Most pedig kislányt vár, igaz?*
- *Igen, nagyon vágytunk már egy kislányra!*
- *Na akkor ez a különleges kislány a legkülönlegesebb körülmények közé születik. Meghitt fények, csend, ahol csak a kicsi szívverését hallja. Mi pedig addig itt leszünk Önnel, míg Ő világrajön. Tudja olyan ez, mint valami filmben, egy magánklinikán, ahol egy orvos és egy szülésznő csak Önökre figyel. Talán még a magánklinikákon sem történik ilyen.*

Ekkor megláttam megkönnyebbülést a szemében, saját maga is elhitte, hogy mi nagyon fogunk rájuk vigyázni és hogy nem is olyan borzasztó itt „bezárva” szülni. Akkor éjszaka rengeteget beszélgettünk még, hiszen nehezen lehetett fenntartani nála az átkeretezett helyzetet.

3. Első, számokban mérhető siker

Már december közepén járunk. Súlyos kétoldali COVID tüdőgyulladással küzdő, 37 hetes kismamát kezeltem az osztályon. Napjában többször vérgázt néztünk, nehogy a hypoxia mindkettőjük életét veszélyeztesse. Nála igazán fontos volt, hogy oxigén szaturációs értéke 95% felett legyen. Első beszélgetésünkkor a maximálisan adható oxigén terápia mellett alig érte el a pulzoximéterrel mért oxigén szaturáció ezt az értéket. Már ekkor tudtam, hogy valószínűleg itt mindkettejük érdekében császármetszést kell végeznünk, hamarabb kell megszülessen ez a kislány. Nőgyógyász szakorvos kollégával konzultáltam. Ultrahang vizsgálat történt. Kevés a magzatvíz, holnap császármetszés kell. Záporoztak a rettegő kérdések a kismamától, hogy „de mi lesz velük?”, „de akkor ilyen hamar meg kell születni?”, „a császármetszés mindenképp kell?”. Természetesen először mindent részletesen elmagyaráztunk neki, de még mindig láttam a félelmet és hogy az oxigén szaturáció 91-92% körülre esett. Ekkor hangzott el tőlem egy félig-meddig spontán mondat: „Tudja mit? Gondoljon bele, hogy idén már gyógyultan, kislányukkal a karjukban fognak Karácsonyozni.” A pozitív jövőképen láttam, hogy elgondolkodott, légzése könnyebb lett,

majd a pulzoximéteren is megjelent a változás. Először 94, majd 95, végül 97% százalékos értéket mutatott.

Köszönöm, hogy új kaput nyitottál meg előttem. Mindig is fontos volt számomra az emberek lelke, nem csak a laborértékek, de elképesztő, mennyi csodát lehet tenni pár mondattal. Természetesen jócskán vannak olyan helyzetek amikkel még nem tudok mit kezdeni, de igyekszem egyre jobbra válni a SAS-olásban.